

Råvildtsygen skal håndteres af jægerne

Råvildtet er plaget af en uforklarlig sygdom, kaldet den "Fynske syge". Jægernes indstilling til forvaltning af råvildtet skal ændres, hvis sygdommen skal under kontrol.

Der har blandt jægerne på Fyn i mange år været en uskreven aftale om at frede de gamle råer. Det er i sig selv en tiltalende tanke, for det er selvsagt kun råerne, der sætter lam i verden og dermed forøger bestanden. Det har haft den effekt, at bestanden af råvildtet har været meget stor. Man har observeret råvildt i store spring overalt på Fyn.

Fredningen har desværre også haft en anden effekt. Med fredningen af råerne er jagttrykket på bukkene blevet stort. Det betyder, at den alt for store bestand har været skævt fordelt i forholdet mellem handyr og hundyr. Selvom naturen normalt vil tilstræbe en ligelig fordeling, har jægernes forvaltning af råvildtet betydet, at der er en meget stor overvægt af hundyr i bestanden. Den foretrukne jagt på bukkene har forårsaget, at gennemsnitsalderen på bukke er meget lille, mens gennemsnitsalderen på råerne er betydeligt højere. Bukkene er avlsmæssigt på sit højdepunkt i 5 – 7 års alderen, men bukkene på Fyn bliver sjældent så gamle. Det vil sige, at det er forholdsvis unge bukke, der beslår råerne, men uden at de unge bukke har haft lejlighed til at vise sit potentiale ved at kæmpe om retten til at føre bestanden videre. Samtidig er bestanden af ældre stærke bukke for lille til, at de kan dominere avlen. Når bestanden samtidig primært består af gamle udslidte råer, vil der sættes mange små og svage lam, og en rigtig dårlig spiral er startet.

Kombinationen af en alt for stor råvildtbestand og en dårlig forvaltning kan være medvirkende årsag til, at råvildtsygen har ramt Fyn så hårdt. Råvildtsygen kan ikke forklares og det er ikke sikkert, at der findes en årsag til sygen eller at den nogensinde forsvinder igen. Vi oplever, at råvildtsygen aftager og at råvildtet ser ud som om, at det kommer sig, for så to år efter at blive ramt af sygen igen. Vi må derfor indstille os på, at råvildtsygen er kommet for at blive. Selvom der findes en årsag til sygdommen, kan vi ikke vaccinere råvildtet. Der er derfor kun én vej ud af problemet – og det er FORVALTNING!

En ligelig fordeling af han- og hundyr, sammen med en større bestand af ældre stærke bukke, er en forudsætning for genopretning af sundhedstilstanden på det fynske råvildt. Det er derfor ekstremt vigtigt at jægerne begynder afskydning af hundyr og lam om efteråret. En metode der kan motivere jægerne, vil være en regel om, at der skal afskydes et hundyr eller et lam, før der kan skydes en buk. I nogle egne vil det endog være optimalt at skyde to hundyr eller lam, før der skydes buk. Hvis bukkene samtidigt fredes om efteråret, vil der på kort tid ske en genopretning af den skæve kønsfordeling. Det er også en mulighed at udsætte forårsbukkejagten til den 1. juni og slutte jagttiden den 31. juni, således at bukkene får en større chance for at opnå den alder, der skal sikre at de stærkeste bukke beslår flest råer.

Enestående aftale omkring Ørnfeldt Gods

Lisbet Hastrup og sønnen Anders på Ørnfeldt Gods ved Kerteminde har i mange år set den dårlige udvikling af råvildtet i området. Tidligere har der været en meget stærk stamme af råvildt på Godset. Råvildtets dårlige forfatning fik Lisbet Hastrup til at skride til handling og hun indkaldte

naboejendommene til et møde om råvildtforvaltning i området. Lodsejerne mødte talstærkt op og der var bred enighed om at gøre noget ved sagen. Det er nu aftalt, at man vil forsøge at skabe en bestand, hvor antallet af han- og hundyr er ligeligt fordelt. Man har aftalt at frede bukkene i maj og juli måned, således at bukkejagten udsættes til 1. juni og slutter igen den 31. juni. Tiltaget begrundes med, at de fleste bukke skydes i de første 14 dage og de sidste 14 dage af sæsonen, hvor aktivitetsniveauet for bukkene er størst. Samtidigt er det aftalt, at der skal afskydes hundyr i efteråret og derfor er bukkene fredet i efterårsjagtsæsonen. For at fremme afskydningen af hundyr er det aftalt, at Ørnfeldt afholder to trykjakter i januar, hvor nabojægerne indbydes til at deltage i fælles parole og efterfølgende fælles parade. Nabojægerne kan, i forbindelse med trykjakten, sætte sig og fælde rå og lam på eget terræn. Det er aftalt, at naboerne mødes en gang om året for at drøfte årets forløb og oplevelser. Alle har tilsluttet sig aftalen.

Dette er et rigtigt godt eksempel på nabosamarbejde om forvaltning, som bør inspirerer mange andre lodsejere til lignende tiltag.

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til Lisbet Hastrup tlf. 65 39 10 11

MVH Jægerne i Kerteminde